

Percy Jackson verses antológia

Moszkhión
Az emberiség őskora

Először visszanyúlok: tárja fel szavam
az emberélet kezdetét, s aztán a rend
keletkezését. Mert volt hajdanában egy
olyan korszak, midőn a földi emberek
hasonlóképpen éltek, mint az állatok;
hegymélyi barlangokban, árván, naptalan
völgyek során lakoztak; nem volt még tetős
házuk, sem kőbástyák-övezte városuk.

Még nem hasított hajlitott szarvú eke
a barna rögbe, mely boros gyümölcsöt ad,
s a dolgos vas sem nyeste még a mámoros
táncot sugalló, dúsvirágu kerteket;

töretlen, mély álomban úszott még a föld.
A húsevők megölve egymást, ételül
szolgáltak; gyenge volt a törvény, mert a vad
erőszak Zeusz tróntársaként uralkodott,
s a gyenge lett az izmosabb ételle.

S midőn a mindent nemző s tápláló idő
megint megmászta az ember életét,

- Prométheusz bölcs sugallatára, vagy
csupán

szükségből, vagy talán az esztendők során
a természet kínálta mesterül magát, –
akkor találta meg Démétér gondosan
nevelt gyümölcsét, s Bakkhosz édes kútfejét,
s a földet, melybe senki addig nem vetett,
járomba vont ökrök szántották mélyre fel;
oltalmul házat építettek, s bástyafal
övezte már a várost; így az elvadult
élet helyébe szervesen jött a rend.

Azóta lett törvény sírboltba rejteni
a holtakat, s a sír nélkül maradtakat
porral beszórni, hogy ne lássa senki más,
a régi, bűnös torra emlékeztetőn.

Kallimakhosz
Zeuszhoz (részlet)

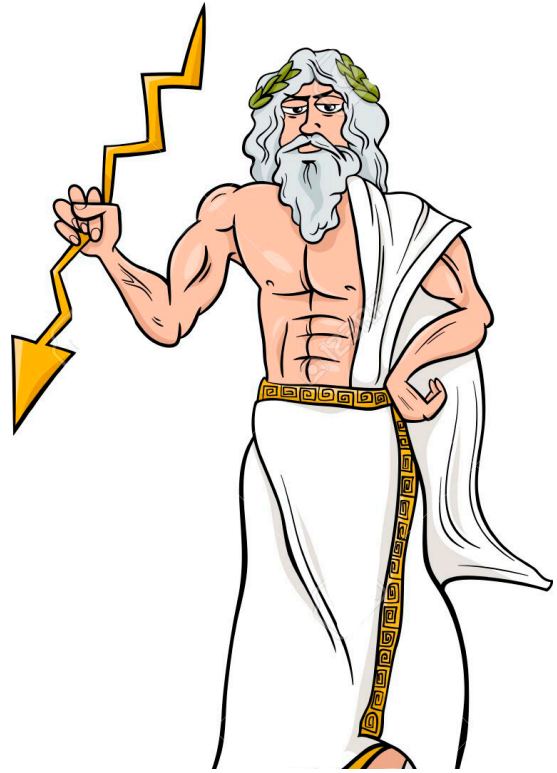
Zeusz italáldozatán van-e dallal zengeni méltóbb mást, mint ő maga, ő az örökké úr, a nagy isten, gigászok leverője, ítélő égilakók közt?

...
Édesanyád, miután megszült felséges öléből, nyomban forrásért kutatott, hogy benne szülése szennyét megmoshassa s a tested akarta lemosni.

...
Ott tehetetlen kínok közt szólt Rheia, az úrnő:
„Szülj te is, édes Gaia, hiszen fájdalmaid enyhék.”
Mondta az úrnő, nagy karját a magasba emelte s vesszővel sujtotta a bérctet; kétfele vált az szélesen és a nagy ár kiomolt: megmosta a tested, ó, uram, és pólyába csavarva Nedának adott át: krétai rejtkehelyre vigyen, titkon nevelődj föl;

...
Majd elhagyta Thenait és vitt Knószoszba a Nümpha,
Zeusz atya, téged (Knószosz mellett volt Thenai) és ott akkor hullt le a köldököd, ó uram – és ama földet akkortól hívják a küdónok is Omphalionnak.

...
Kúrészok járták körülötted a fegyvertáncot, fegyverüket rázták, hogy pajzs-csengésre füleljen csak Kronosz és ne riassa meg őt csecsemősírásod.
Szépen fejlődöttél, nagy Zeusz, szépen növekedtél, gyorsan serdültél, gyorsan serkent a szakállad. éretten gondolkoztál már gyermeki korban: éppen ezért testvéreid, ámbár ők öregebbek, nem bánták, hogy az ég a te részed lett s a lakásod.
Csakhogy igazmondók nem voltak az egykori költők;
mondták: sorshúzás útján osztogatok egykor; ám az Olümposz s Hádész közt sorsot vet-e bárki, hogyha nagyon nem balga? Egyenlők közt vetik azt ki!
És ezek egymástól oly szörnyen messze fekszenek.
Én csak olyat hazudok, hogy higgye, ki hallgat a szómra.
Nem sors tett úrrá az egen, de kezded sok műve és az Erő s Hatalom, kik trónodat őrzik azóta.
...
És a halandókból legerősebb lett a tiéd, mert nem tengerjáró, nem pajzsrázó, se dalos; mind átengedted a többi, az apróbb égilakóknak, mindnek mást, s választottál városvezetőket;

földmivelőt a kezükben tartják ők, meg a lándzsást és a hajóst s minden mást. Nincs, ami nincsen alattuk, mert a kovács mind Héphaisztoszt szolgálja dalomban, Árészé a sok ostromló, a vadász a Khitóné Artemiszé, s aki dalt jól tud, Phoibosz követője. „Zeusztól mind a királyok.” Azoknál nincs is a földön égibb senki; ezért választottad ki magadnak. Rájuk a városok őrizetét bíztad, de te ülsz fönn fellegvéraikon s figyeled, kik azok, kik a népet torz törvényekkel vezetik s kik azok, kik máskép. És a vagyont, boldogságot nekik adtad a földön; mindnek, csak nem egyenlőn. Erre erős a bizonyosság: a mi urunk; mert messze legelső annyi király közt. Este bevégzi, amit hajnalban tervei eszében; este a legnehezebbet – amint rágondol, a könnyűt. Mások egy év multán, vagy később; s van, hogy egészen elmetszed vágyuk s szándékuk meghiusítod. Üdvözlégy, legfőbb Kronidész, javak osztogatója, osztogatója az épségnek. Ki dalolja hatalmad? Nincs, de nem is lesz, Zeusz tettét méltón ki dalolná.

...

Szapphó – Hérához

Állj fejem mellé, mikor álmodom, szent
Héra úrasszony, gyönyörű alakban,
mint az Átreusz két fia látta, esdvén,
képed, a két úr,

épp mikor Tróját leigázta karjuk;
és Szkamandrosztól mikor útrakeltek,
otthonukba vissza elérni nekik
nem lehetett még,

míg nem áldoztak neked és uradnak
és Thüóné hőnszeretett fiának.

Éppenúgy kérlek könyörögve, úrnő:
hadd tegyem újra

Leszboszomban szép hivatásom, ismét
drága szűzek közt, kiket annyi tánra,
dalra oktattam, mikor ünneped jött
szent örömevel.

Mint a két Átreusz-ivadék hajóit
visszajuttattad honi partra, kérlek:
engem is vígy vissza hazámba, Héra,
légy kegyes úrnőm.

Homérosz

Himnusz Hermészhez (részlet)

Zeusz és Maia fiát, Hermészt zengd, Múzsza, e dalban,
Küllénének urát, meg a nyájdús Arkadiáét,
ég hasznos követét, kit Maia hozott a világra,
széphaju, tisztos nimfa, mivel szerelembe vegyült el
Zeusszal; a boldog olümposziaktól messzehuzódott,
otthona mélyárnyú barlang volt,

...

akkor szült s minden kiderült, ami rejtegetett volt:
mert fiu jött a világra, ravasz, nyájasszavu csalfa,
nyájhajtó tolvaj, rabló, álmok vezetője,
éjszaka is figyelő, kapukon beleső, ki csodákat
volt hivatott gyorsan cselekedni az égilakók közt.
Hajnalban született, délben pengette a lantot
s este, a hó negyedik napján, amikor született, a
messzelövő nagy Apollón barmait elhajtotta.
Anyja örök két combja közül miután kiszökött már,
nem maradott szent bölcsőjében fekvé sokáig,
fölpattant, hogy Apollón csordájára akadjon,
és a magasfödelű barlang küszöbét átlépvén
egy teknősbékára talált – roppant nyereségre,
mert legelőször a teknőt Hermész tette dalossá.

...

Percy Jackson
és a Görög Istenek
verses antológia

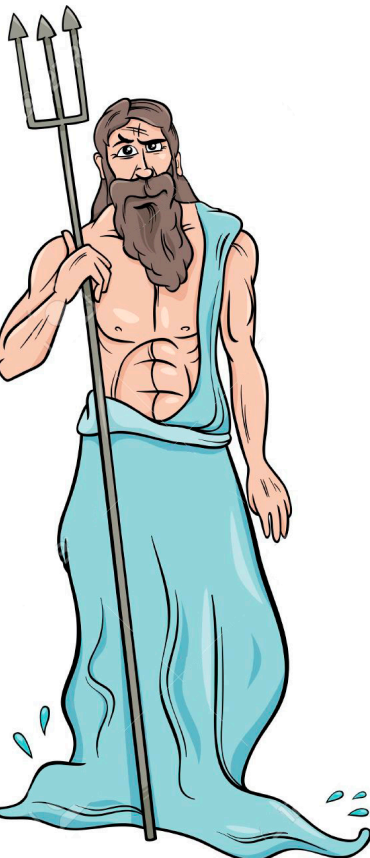

ELFAJZÓTAK
OLVASÓK DIADALA 2019

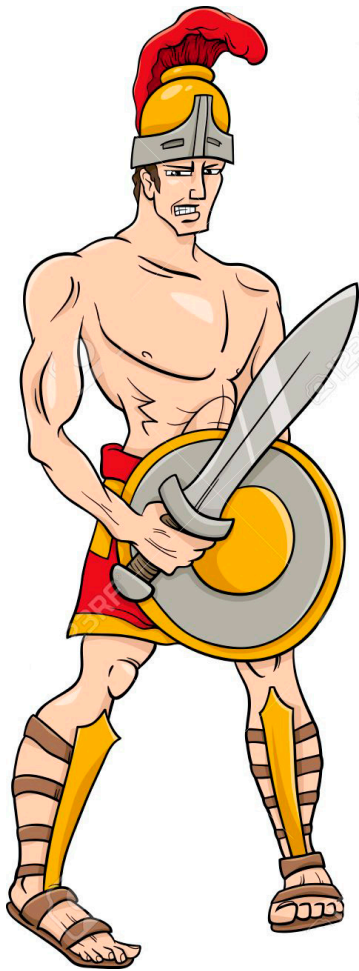
Attikai Szkolionok
Démétér és
Perszephoné

Bőség anyja Olümp
hegyén, Démétér,
téged zenglek a
bimbozó tavaszban,
s kinek atyja Zeusz:
Perszephonét, –
lelkesen álljatok őrt a
házánk fölött!

Arion
Hála-himnusz Poszeidónhoz

Ó, legmagasabb
isten, aranszigonyos Poszeidón,
földtartó a sós tenger árján!
Játszva táncol a sok kopoltyus
víg vízi lakó te köréd!
Gyors lábaival könnyedén
felszökken a friss-uszonyú, virgonc,
sörtenyakú, kunkoros-orru kutyák raja, – Múzsák
kedvencei, pajkos delfinek,
Amphitrité szülötteitől,
habszüzekről felnevelt faj, –
Pelopsz üde partjáig, a Tainaron öble felé
röpitettetek el, ki Szikélia habjain úszva
vergődtem, és hátatok ívén
sose-járt vízi síkon át
mentettetek meg engem ott, hol latrok a tág-
öblü hajóból gazul, álnokul
mély, bíboros ár vad örvényébe dobtak.

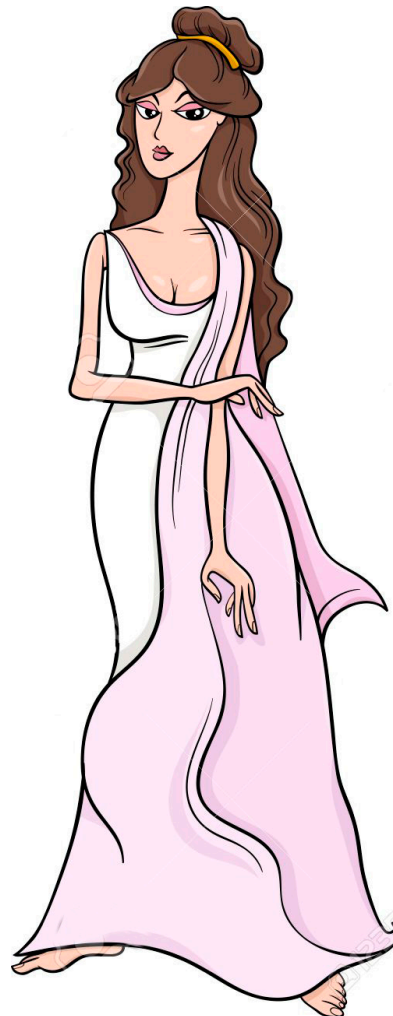

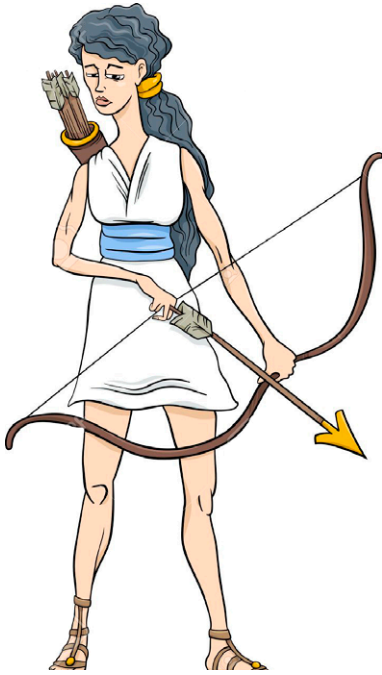
Homérosz
Himnusz Árészhoz

Árész, szörnyüerős, aranyosságakú, kocsihajtó, bátor szív, paizsos, várvédő, ércbeborított, hőskezü, buzgó, jódárdāju, olümposzi bástya, apja a harcos Níkének, haditársa Themisznak, lázadókhöz zsarnok, igaz népek vezetője, férfierő jogarát tartó, ki tüzes szekereddel hétszer körbefutó bolygók közt jársz, paripáid fúva a harmadik ég peremén túl visznek örökké, halld a szavam, segítő, bátor fiataikor adója, önts kegyesen sugarat magasodból életutamra s harcierőmre, hogy el tudjam kergetni egészen főmből a vad-keserű félelmet, s tudja az elmém lelkemnek csalafinta kívánságát leigázni, és kebelem heves indulatát fékezni, ha indít véres háboruságba; te boldog, nyújts nekem inkább bátorságot a béke szelíd szigorába maradnom, gyilkos Kéreket és dühödött csatazajt kikerülnöm.

Szapphó – Aphroditéhoz

Tarka trónodon, kegyes Aphrodité,
Zeusz leánya, már könyörülj te rajtam!
Fájó kínra mért csalod, ó hatalmas,
törbe lelkem?
Inkább jöjj hozzám, ahogy annyi másszor
mindig hajlottál a szavamra, s jöttél,
kedvemért elhagyva aranylakását
égi atyádnak.
Fürge pár veréb a kocsidba fogva
siklott, míg a föld feketélt a mélyben,
sűrűn verték szárnyukat, égi úton
vágva az ösvényt.
Gyorsan érkeztek veled, és mosoly járt
halhatatlan arcodon, ó te boldog,
úgy kérdezted, hogy mi bajom, mi végre
hívtalak újra,
hogy mi kívánság gyötöt újra engem.
„Csábító szóval kit akarsz, hogy hozzád
hozza Peithó hú szerelme, Szapphó,
mondd ki, ki bántott?
Mert ha most kerül, hamar ő keres fel,
most ha nem kell tőled ajándék, ő ad,
most ha nem szeret, hamar érted ég majd,
bár ne akarja.”
Jöjj ma is hozzám s szabadíts ki engem
súlyos gondomból, s mire hajt a lélek,
teljesíts nekem te magad s e harcom
küzd velem együtt.

Anakreón
Artemiszhoz

Esdem, szarvasölő leány,
Zeusz aranyhaju gyermeke,
szent úrnője vadaknak,
Artemisz, jer a Léthaiosz
örvényéhez, a hősszívű
férfiaknak e városát
kedveld: nem gonoszak, kiket
véd itt pásztori pálcád.

Attikai Szkolionok
Létó gyermekei

Létó ikrei Déloszban születtek:
Phoibosz herceg, aranyhajú Apollón,
meg a szarvasölő Artemiszünk,
ő, ki hatalmasan védi a nők ügyét.

Attikai Szkolionok
Pallasz Athéné

Pallasz Trítogeneia, szent Athéné
úrnőnk, védd meg a várost és lakóit,
ha pártviszály marja, baj és
szörnyü halál korán sujtja, atyáddal óvd!

Szimiász A szekerce

Hősies úrnőknek, Athénának, ajánlotta viszonzásul a jó tanácsért egykor Epeiósz e szekercét, mely a vár istenek-alkotta falát bezúzta, majd elemésztette kevély Dardanidák ősi lakát viharzó lánglehelő vésszel; aranytól ragyogó hercegi trónokat tört össze; nem állt ő az akhív élcsapatok sorában, nem, de szerénykedve vizet vitt csak a hús patakból; most kegyedért, lám, a homéri pályán indul el, óh, drága-tanácsu Pallasz. Kétszeresen lesz áldott az, kire rámosolygasz. Oly üdv ez, mi tartós!

Anakreón Erószról

Ma Erósz, a zsenge szépet, meg az ő virággal ékes szalagát fonom dalomba: ura ő az égieknek, s leigázza mind az embert.

Szimiász A kozmikus Erósz

Én a kitért, nagykeblű Föld ura, áttettem az Akmón-ivadékok egykor; meg ne ijedj tőlem, amért zsenge, fiús államon ily szakáll nőtt. Életem ott nyílt ki, hol ő volt a nagyúr: a Kényszer, s minden a zord földi parancs szerint élt, mind, ami száll, fut, úszik a légben s az űrben. Nem vagyok én a Küpris sarja; nevem: Szélesebes égi vendég. Nem török én zsarnokian senkire, csak becézőn. Látod: a Föld, mélyölü víz és örök égbolt, ime, mind behódolt, s isteneink ős jogarát vettem el és rendjükön új joggal uralkodom ma.

Aiszkhülosz
Leláncolt Prométheusz (részlet)

Héphaisztosz:

Erő s Erőszak, immár semmi dolgotok,
mit Zeusz parancsa rótt reátok, készen áll.
De én viharcsapkodta szirthez kötni őt,
ki isten és rokon, magam nem is merem,
de mégis meg kell tenni, mert atyánk szavát
ki könnyen venné, súlyos bajba jut maga.

(Prométheuszhoz)

Józan Themisznak nagyralátó gyermeke,
parancs köt engem,
hogyan téged megkösselek
embertelen hegyormon ércbilincessel itt,
hol nem fogsz többé embert látni s hallani,
a tűző napfény itt aszalja bőrödöt,
amíg elhull virága, és örülsz, ha már
az égnek tarka köntösébe bújt a nap,
s örülsz, ha visszatér s a fagy felengedett.
Kifogyhatatlan kínjaid sorvasztanak,
s ki téged megmenthetne, nem termett olyan.
Embert szeretni erre volt csak jó neked.
Isten létedre istenekkel nem törődsz,
s az emberekkel többet, mintsem illenék.
Ezért im ezt a zord sziklát őrizheted,
álmatlan állsz, térded sem hajlíthatva meg,
és hasztalan siránkozol szünetlenül,
a jajgatás meg nem puhítja Zeusz szívé;
az új urak mindig kérlelhetetlenek.

Anakreón – Dionüszoszhoz

Herceg, kit bika-borjúként
pajkos, víg Erosz, éjszemű
nimfa-raj meg a bíbor
Küpris hancurozón kísér,
míg nagy csúcsokon át vonulsz,
esdőn kérlek, Uram, szelíd
szívvel jőjj ide, légy kegyes,
hallgass meg, Dionüszosz:
vedd rá szép Kleobüloszom
szívé, hogy neki is legyen
kedves már a szerelmem!

Anakreón – Bordial

Nosza, hozd, fiú, a kancsót,
kiiszom ma egyhuzamban.
De a tíz pohárnyi vízhez
ne vegyél csak öt pohár bort:
hogy a mámor el ne csapjon,
íme, csínján iddogálok.

Nosza rajta! Csak ne bögve,
zsivajogva hajtsuk egyre
le a bort, miként a szittyá
ricsajoz – de szép dalokkal
mulatozva kortyolgassunk!

Anakreón
Töredék a halálról

A halánték deres immár, a haj őszül koponyámon,
fiatalságom elillant, feketéllnek fogaim már,
oda van múltam, az édes, rövid és csúf, ami jön még.
Remegek már a haláltól, hisz a Hádészban a szöglet,
ami vár rám, hideg és szűk, a lejárta is ijesztő,
s aki egyszer lemegy, az már soha fel nem jön a fényre...

Percy Jackson

ELFAJZÓTTAK

OLVASÓK DIADALA 2019